

Quakers en het Licht

Door Jarnick Vitters

Een paar weken geleden, van 31 oktober tot 3 november, woonde ik in Bonn de Algemene Vergadering van de Duitse Quakers bij. Het was een onvergetelijk weekend voor mij. Het was heel bijzonder om veel Quakers, waaronder ook jongeren, bij elkaar te zien en me verder te verdiepen in de Quaker traditie.

Vooraf ook heel bijzonder in mijn eigen ervaring was de Stille Samenkomst op zaterdag 2 november. Tijdens deze Stille Samenkomst kwam er een diepe en indrukwekkende kalmte en vrede over en in me die daarna nog een tijdje bleef hangen. Onmiddellijk na deze ervaring werd ik herinnerd aan wat Quakers gewoonlijk het “Inwaartse Licht” of het “Innerlijke Licht” noemen. De betekenis van het “Licht” in het Quaker gedachtegoed en in mijn persoonlijke ervaring is iets waar ik de laatste tijd veel over heb nagedacht. Wat hieraan heeft bijgedragen is dat ik me voor mijn masterscriptie heb verdiept in de Quaker theoloog en filosoof Rufus Jones (1863-1948), zijn herformulering van het Innerlijke Licht en, indirect, de ervaringen die vroege Quakers hadden met het Licht.

Deze scène uit een schilderij van Masaccio waarin God de Vader met Christus aan het kruis lijdt, laat volgens Rufus Jones zien dat de ware aard van God Liefde is. Het schilderij

Daarbij dacht ik na over de verschillende interpretaties die het Licht in de geschiedenis van de Quakers heeft gekregen. Voor vroege Quakers duidde het Inwaartse Licht specifiek op het binnenkomen van het Licht van God of het Licht van Christus dat van buitenaf kwam en op of in mensen scheen en hen verlichtte. Door dit externe binnenkomende Licht geloofden de vroege Quakers dat ze het Licht van God konden ervaren en erop konden reageren.

Ik moest echter ook denken aan Rufus Jones' interpretatie van het Innerlijke

Licht dat hij in zijn boek *Social Law* omschreef als ‘de leer dat er iets Goddelijks, “iets van God” in de menselijke ziel is.’ Wat ik hier interessant aan vind is dat Jones geloofde dat God en mensen al direct verbonden zijn door het Innerlijke Licht. Er is iets in de ziel of in ons onderbewustzijn, zegt Jones, dat een ontmoetingsplaats vormt tussen een persoonlijke God en mensen. Dit is een *Shekinah* of *vonk van God* in de ziel die ervoor zorgt dat er een wederzijdse relatie is tussen God en mensen.

Rufus Jones

Voor mij gaat de betekenis van het Licht mijn begrip te boven. Toch denk ik dat mijn idee van het Licht nog het meest een combinatie is van de bovenstaande interpretaties. Voor mij persoonlijk staat het Licht als metafoor vooral voor het idee dat Gods Licht en Liefde universeel schijnt op alle mensen (en ook op andere levende wezens) en daarin geen uitzondering maakt. Iedereen is gemaakt naar Gods evenbeeld en gelijkwaardig. Tegelijkertijd denk ik dat dit ook betekent dat er “iets van God” of een “klein vonkje” van het Goddelijke in ons is.

In Duitsland werd er een leuk spel gespeeld in de Algemene Vergadering